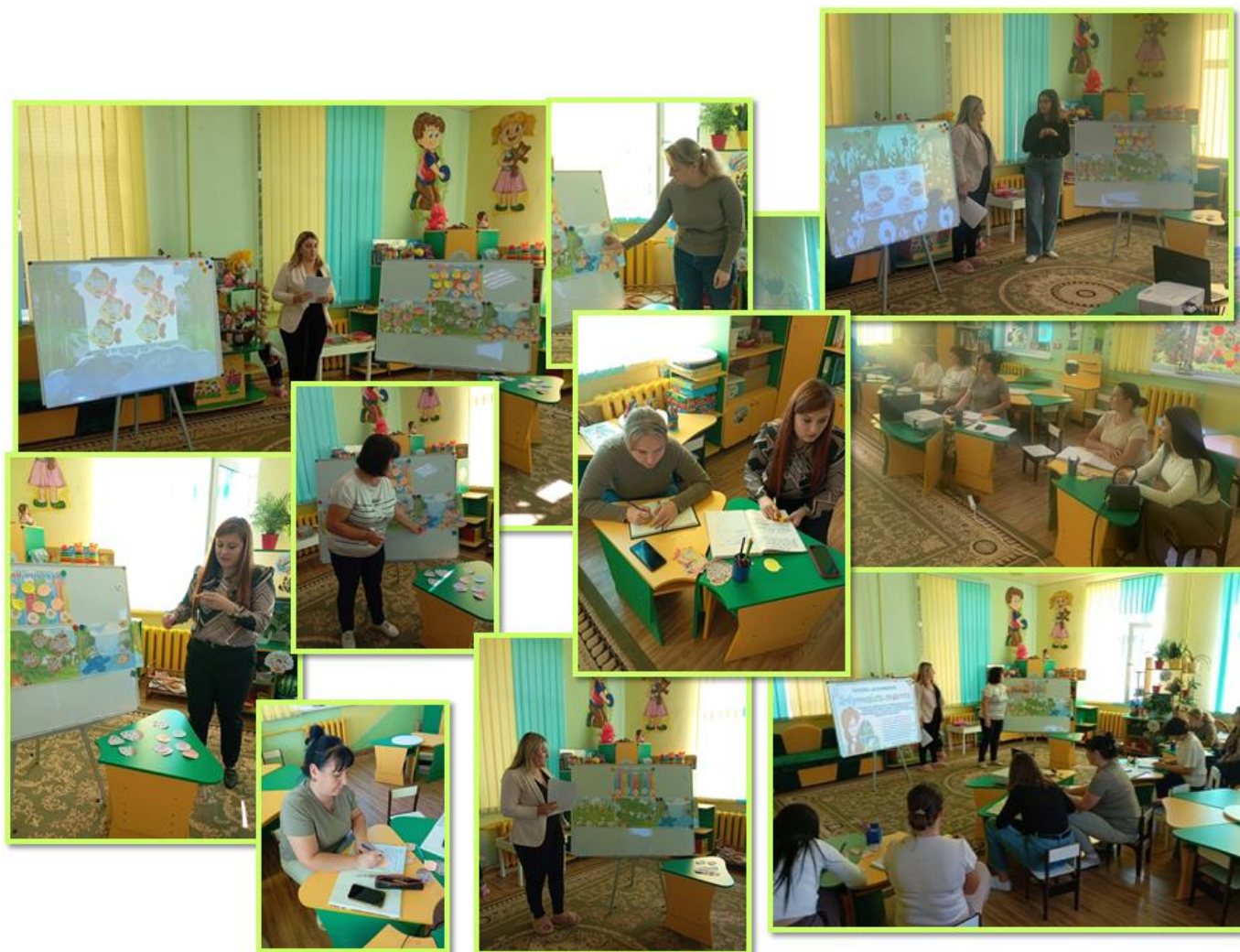

Клеванський ЗДО №2 (ясла-садок)

Тьюторіал для вихователів «Доброчесність педагога»

Підготувала
вихователь-методист
Надія ЗАХАРЧИШИНА

Вересень 2024 рік

Мета заходу.

1. Сприяти обізнаності педагогів у питаннях академічної доброчесності, інтелектуальної власності та авторських прав. Законів, що їх регулюють.
2. Підвищити рівень професійної компетентності вихователів з медіаграмотності: використання теоретико-методичних матеріалів з Інтернет-джерел.
3. Ознайомити педагогів з поняттями: «пост», «репост», «перезалиття» при використанні творів інтелектуальної власності.
4. Сприяти особистісному зростанню педагогів через просвіту Законів, що регулюють дії з авторськими матеріалами. Спонукає до власної творчої діяльності: створення власних розробок.
5. Виховувати повагу до чужої інтелектуальної власності, викликати бажання створювати статті, методичні посібники тощо.

Стиль заходу: подорож на екскурсійному потязі

Підготовка: розставлення стільців у вигляді купе (4 стільця і столик, на столику-номер купе), «провідники» (виступаючі) вдягнені в одяг синього чи блакитного кольорів (за домовленістю) з однаково відшитими головними уборами та краватками + один фоторепортер, підготовлені «білети» пасажирам, 2 магнітні дошки, окремий столик для чаювання-брейк, стаканчики+чай, великий постер з назвою заходу, назвами станцій, шаблон «Паркан очікувань», клаптики паперу з самоклеючою стороною, ручки, шаблон галявини, роздатковий матеріал — кольорові квіти (з самоклеючою частиною), шаблон лісу, шишки з надписами (з самоклеючою частиною), шаблон водоспаду, роздатковий матеріал — рибки (з самоклеючою частиною).

Методи та прийоми: розповідь, полілог, вивчення фактів, евристичний метод, розв'язання проблемних ситуацій, запитання, рефлексійні вправи, ігри.

Хід заходу

Дві провідниці зустрічають «пасажирів», перевіряють «білети», показують місця, бажать гарної подорожі.

Ведуча (методист). Вітаємо вас на екскурсійному потязі «Доброчесність педагога». Тривалість маршруту — 2 години. Для вас відкриються чудові пейзажі Академічної доброчесності, галявина Інтелектуальної власності, потайні ліси Авторського права, Водограй правил використання Інтернет-ресурсів.

Очікування відправлення приблизно за 2 хвилини. Просимо вас взяти участь в опитуванні.

Рефлексійна вправа «Паркан очікувань»

Ведуча пропонує педагогам взяти клаптики паперу (з самоклеючою стороною) та написати, що вони очікують від своєї подорожі. Приклеїти ці клаптики на магнітну дошку, де розміщений шаблон «Паркан очікувань».

Ведуча каже, що екскурсійний потяг вже відправляється, бажает гарної подорожі всім пасажиром!

1 Станція «Пейзаж Академічної доброчесності»

Ключові слова: людська доброчесність, Академічна доброчесність, Закони України «Про освіту» — ст. 42, мотиви педагогів, відповідальність.

Виступ.

Працюючи у дитячому садку, виховуючи нове покоління, вихователі вчать дітей бути добрими та справедливими, але часом, самі вихователі подають протилежний приклад. Так, ми всі не є ідеальними. Ми всі не є супервзірцями для наслідування, хоча дуже стараємось. Але є такі якості особистості, без яких вихователь не може працювати у дитячому садку, бо це є основою людяності. Це доброчесність. **Як ви гадаєте, яку людину можна назвати доброчесною? (співпраця з «пасажирями», можна називати конкретний номер купе для відповіді)**

Доброчесна людина — це людина, яка живе чесно по відношенню до інших людей, дотримується правил моралі, відповідально виконує обов'язки, які сама на себе бере, не шкодить іншим, не підставляє, не чекає, коли хтось упаде і не зловтішається над цим. Доброчесною людиною бути легко? Ні. Завжди легше не мати рамок поведінки, робити, що хотіти, не зважати ні на кого. Як не сумно визнавати, але часто гра у доброчесну людину приводить до успіху. Про таких людей кажуть, що вони можуть «йти по трупах і не зупиняться ні на мить, щоб подивитися, а може то просто ранені і потребують допомоги». Але гра і маска-не вічні. Такі люди, не маючи доброчесності, завжди виходять зі своєї ж гри приниженими, з соромом. У такі моменти вони йдуть жалітися до тих, над ким недавно зловтішалися. Доброчесність — це внутрішнє відчуття того, що треба діяти по-людському, у першу чергу.

У оновленому Законі України «Про освіту» вивели навіть окрему статтю 42, але називається вона «Академічна доброчесність».

Шановні пасажари, як ви думаєте, що це таке? Чому такий термін використали у Законі «Про освіту»?

Академічна доброчесність — це сукупність етичних правил, яких мають дотримуватись педагоги в своїй роботі. Що це значить?

- Не присвоювати чужих напрацювань! Не видавати за своє чужі роботи! .Мережа Інтернет бушує копійованими матеріалами, які повторюють навіть механічні помилки самого автора, друкуються у журналах, видаючи чужий досвід за свій, на освітніх платформах завантажують ксерокси із методичних посібників, щоб отримати сертифікати. Це здобутки? Як гадаєте? Чиї насправді ці здобутки?
- Якщо пишете статтю, використовуєте різні джерела — обов'язково в кінці пишіть всі місця, звідки ви взяли інформацію, авторів, посилання на ресурси. Всі матеріали створені, щоб ними користувалися. Чужі статті можна використовувати при створенні своїх, але ваших думок має бути не менше 70% . Це те, що стосується тексту. Ми — практики і не всі можуть висловити свої думки «красиво» і науково. Тоді писати статті не потрібно. Сфотографуйте свій куточок, зроблений власними руками, свої поробки, свою гру, напишіть, як це ви робили, де використовуєте і отримаєте вже цінний сертифікат за свої

заслуги. Вам однаково будуть сприйматися два цих сертифікати? Де ви будете відчувати гордість за саму себе? При першому сертифікаті, коли весь час чекатимете, коли справжній автор знайде і видасть вас на весь Інтернет, як злочинця, звернеться до УО та, врешті, можуть і звільнити. Оскільки Закон «Про освіту» і стаття 42 дозволяють це зробити за порушення Академічної доброчесності. Чи при другому? Коли, окрім отриманого сертифікату, ви отримаєте купу вдячності за вашу працю, вашими ідеями створяться умови для рядів груп дошкільних закладів по всій Україні і за межами. Працюємо чесно, шановні пасажири, дотримуємось академічної доброчесності, цінуємо самих себе. Ми вартуємо більшого! Дякую за увагу!

2 Станція «Галявина Інтелектуальної власності»

До виступу запрошується провідниця — ПІБ

Ключові слова: власність, види власності, інтелектуальна власність, об'єкти інтелектуальної власності, права інтелектуальної власності

Виступ

Так, шановні пасажири, зараз приготували свої сумочки, свої гаманці. Я перегляну їхній вміст, можливо щось для себе візьму. *Пауза.* Як ви гадаєте, я в праві вас про це просити? Чому ви цього зробити не дасте? Так, бо це належить вам, це ваша власність. Є речі, які нам належать і якими лише ми можемо розпоряджатися. Є фізична власність — матеріальні речі (фактичний об'єкт, до якого ми можемо доторкнутися), які ви придбали чи створили самостійно, який вам був по праву переданий. Наприклад, це нерухомість, автомобілі, побутова техніка, одяг, меблі, дрібні предмети тощо. Однак ще є інший вид власності — це інтелектуальна власність, розумова. Як ви гадаєте, що це таке? Так, це те, що створив наш розум, будь то вірш, пісня, програмне забезпечення на комп'ютер, електронні ігри, винаходи і так далі. Все те, що створено нашим розумом, до чого не можна доторкнутися, але що може бути показано через аудіо-відео засоби іншим людям чи на основі чого можна створити фактичну річ. Інтелектуальна власність також належить лише його автору, він може розпоряджатися нею, як завгодно. На жаль, зараз є деяка кількість нечесних педагогів, які можуть присвоїти чужі ігри, пісні, вірші і розповсюджувати чи продавати. Легкість таких злочинів полягає у тому, що вкрати інтелектуальну власність набагато легше, ніж винести диван чи поцупити автівку або квартиру. Інтелектуальну власність легко скопіювати і поширювати далі. Автор не помічає відразу втрати, як це може зробити власник квартири. Тому справжні автори несуть великі збитки. Якщо таких поширювачів знаходить справжній автор, то правопорушнику вже загрожує величезний штраф та кримінальна справа. Всі створені авторами продукти, будь-то електронна гра, вірш, план-конспект, відео ми можемо без проблем використовувати у своїй роботі вдома, з дітками на роботі, проте їх заборонено виставляти в мережу Інтернет, поширювати, розповсюджувати, тим більше продавати. Коли ви купуєте продукти чужої інтелектуальної власності, то ви купуєте право використовувати їх у своїй роботі, проте вам не переходить право розпоряджатися ним, як завгодно, як до прикладу, диваном. Ви не можете продати такі товари на OLX. Окрім того, за електронну продукцію згідно Закону України не повертаються кошти, як це передбачено на звичайні товари (дається 14 днів). Бо такі

товари фактично нереально повернути. Покупець може собі скопіювати і лишити. Перевірити це неможливо. Тому підходити до покупки таких товарів слід відповідально.

*А зараз я вас запрошую **пограти у гру**. На дошці вивішується шаблон галявини. На столиках ви бачите шаблони квітів. Візьміть квітку та по порядку підійдіть до дошки. Прочитайте у голос надпис та визначте, чи є це інтелектуальною власністю. Якщо це відноситься до Інтелектуальної власності, то таку квіточку ми розміщуємо на галявині, якщо це матеріальна власність, то кладемо на столику біля дошки. (Робота з картками)*

Що не можна рахувати Інтелектуальною власністю? Те, що є у вас в голові. Тобто, якщо ви щось придумали, тримаєте у голові якісь ідеї, або комусь розказали. Це не рахується Інтелектуальною власністю. Це буде рахуватися, коли ви намалюєте, відтворите у текстовому, графічному, аудіо чи відео вигляді, або створите зразок чогось. Якщо до вас це вже було зроблено кимось іншим, власником буде вже та людина. Тому велике значення має час. Якщо у вас є ідеї, то не гайте часу — опишіть їх, будь це алгоритм, схема, план-конспект чи реальний предмет. Щоб зафіксувати час створення, ви можете документ чи схему просто надіслати самі собі на електронку. Таке дозволяють можливості електронної пошти. У такому разі у вас буде зафіксовано дата і час створення.

Шановні пасажери, використовуємо чужу інтелектуальну власність у своїй роботі правильно — користуйтесь у повній мірі, але не передаємо і не поширюємо далі. Своєю власністю ми розпоряджаємося на свій розсуд!

Бажаю вам наснаги на створення власних розробок!

Чаювання-брейк

Провідниці пропонують «пасажирам» чай.

3 Станція «Потайні ліси Авторського права»

До виступу запрошується провідниця — ПБ

Ключові слова: авторське право, відповідальність

Ось ми і зупинилися на станції Потайних лісів Авторського права. Усе, те, що вам розповідали про інтелектуальну власність — це дуже тісно пов'язано з Авторським правом. Авторське право є інструментом інтелектуальної власності, тобто те, де написано всі права автора на цю власність. Авторське право покликане захищати «матеріальне втілення» інтелектуальної власності (твір, малюнок, збірник, фотографія, дидактична гра чи посібник, будь-яка творча діяльність, включаючи комп'ютерні програми, фільми, скульптури, архітектурні проекти, карти, кресленні і так далі). Авторське право — це набір виключних прав власника, які дозволяють авторам отримувати соціальні блага від результатів своєї творчої діяльності. Заробляти на своїй творчій діяльності має право лише автор. Ніхто не може повторювати, перероблювати, відтворювати, використовувати хоч частину чи елемент цього твору в публічній діяльності. Тобто, якщо ви якийсь посібник побачили і вирішили зробити для своїх дітей — ви можете відтворювати,

перероблювати, копіювати. Але використовувати його можна лише у власній роботі. Такий посібник не можна виставляти в мережу Інтернет чи там, де правовласник може побачити. Автор може передавати авторські права іншій людині, продавати чи здавати «в оренду», що називається роялті. Наприклад, шоу-програма Х-фактор зараз йде майже у всіх країнах світу. Одна людина видумала. Інші канали різних країн купили роялті на те саме шоу у своїй країні і оплачують або одноразово якусь суму, або щорічно, що значно вигідніше для автора проекту.

Авторське право виникає при першому оприлюдненні твору. Отримання свідоцтва на цей твір не є обов'язковою умовою. У вас лишаються всі права дозволяти чи забороняти ті чи інші дії по відношенню до вашого твору. Але отримати документ на свій твір можна завжди, будь то через 2 чи 5 років. Для цього слід завітати на сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, заповнити відповідну форму, сплатити держмити та надіслати на зазначену там адресу. Свідоцтво надішлють за 2,5 місяці. Варто зазначити, що авторським правом захищаються майже усі результати інтелектуальної власності. Але є ще одна форма захисту цієї власності. Це патент. Запатентувати можна якийсь винахід, конструктор, технічно складний об'єкт.

Кожен з інструментів захисту, будь то Авторське право чи Патентування передбачає кримінальну відповідальність та великі штрафи порушнику. Від 42 тисяч гривень на твір.

Тому, шановні пасажери, якщо ви користуєтесь творами інших людей, не забувайте про Авторські права, які захищають ці твори і відповідальність, яка може лягти на вас, якщо ви спробуєте їх порушити.

А зараз я пропоную вам розв'язати проблемні ситуації і пограти у гру-розмірковування «Шишки». Виступаючий вішає на дошку шаблон лісу. Прошу вас взяти шишки на столі та прочитати ситуацію. По порядку підійти до дошки, прочитати усім в голос та висловити свої думки з цього приводу. Якщо у ситуації нема порушення авторського права, то прошу повісити шишку на гілку. Якщо є, то покласти на столику поруч. Робота «пасажирів».

Бажаю вам, шановні «пасажери», творчої наснаги, розумного підходу до використання надбань інших авторів та поваги до самих себе!

4 Станція «Водограй правил використання Інтернет-ресурсів»

До виступу запрошується провідниця — ПІБ

Ключові слова: пост, репост, перезалиття

Якщо серед пасажирів і є той, хто мало користувався Інтернетом, то весна і карантин 2020 року дали поштовх усім. Вже майже неможливо знайти тих, хто не має своєї сторінки в соціальних мережах. Але є і «продвинуті» пасажери, хто веде свої блоги, групи у соцмережах чи вайбер-чати, де відбувається взаємообмін досвідом чи методичними наробками.

Щоб бути у курсі подій, не попасти у ситуацію, коли на вас подають до суду, не осоромити своє ім'я педагога, а навпаки, бути взірцем для інших, популяризувати

свій садок, я вам пропоную ознайомитись із деякими аспектами, які значно полегшать вам інтернет-життя і адміністрування ваших груп і сторінок у мережах.

Пост. Що це таке? Це публікація, яку ви самі розміщуєте у себе на сторінці чи у групі, блозі. Це може бути текст, фото чи набір картинок.

Репост. Що це таке? Це коли ви поширюєте пост іншої людини до себе на сторінку чи у групу, але де лишається ім'я автора чи групи, звідки ви це взяли.

Перезалиття. Що це таке? Це коли ви скачуєте картинки з чужого посту і заново завантажуєте собі на сторінку, тим самим робите автором вже себе.

Як правильно користуватись всіма цими можливостями, не порушуючи авторських прав? По-перше, ви можете від себе публікувати все, що належить вам — свої думки, фото, картинки, ігри. Але лише ті, що ви самі зробили. Репостити ви можете абсолютно все, що вам сподобалося. Це єдиний 100% захищений спосіб поділитися чужим матеріалом, не порушуючи авторських прав. Навіть, якщо людина, у якої ви взяли, десь вкрала ці матеріали, то відповідальність буде лежати на ній, тобто на тому, хто завантажив картинку, до прикладу, у мережу. Ви не будете відповідати за вчинки інших. Перезалиття — це 99% порушення авторських прав, 1%- це коли сам автор дав дозвіл вам це зробити. В інших випадках, коли ви скачали чужий матеріал і виставили від себе, то відповідати, коли вас «схопить» справжній автор, доведеться саме вам. Якщо вам дуже сподобалися твір, гра, віршики, то робимо репост, якщо не можна зробити репост, то беремо посилання і виставляємо у себе на сторінці. У такому разі ви ділитесь своїми знахідками з колегами, але при тому не порушуєте нічийх прав, можете спокійно спати і не чекати судових тяганин.

А зараз я пропоную вам пограти у гру «Рибки» Виступаючий вішає на дошку шаблон з водограєм. Візьміть рибки на столі. Прочитайте ситуації описані на них та по порядку підійдіть до дошки. Прочитайте ситуацію для інших та визначте, чи є правомірно вчиняє герой. Якщо порушення є, то рибку чіпляємо у брудну воду, якщо нема — у чисту. Відбувається робота педагогів.

Повернення на початкову станцію.

Ведуча (методист). Ось і закінчилась наша екскурсійна подорож на потязі. Чи виправдались ваші очікування? Чи лишились у вас ще питання?

Підведення підсумків. Зворотній зв'язок з «пасажирями».

Рефлексійна вправа «Результати»

Прошу вас взяти листочки та написати, що сьогодні ви взяли для себе, чи дізнались щось нове, що сподобалось та ваші побажання.